

1) Zde máte pro kontrolu cvič. 109/13 z minula - věty jste mohli doplnit podle svého, ale druhy vedlejších vět by měly být takto:

Jakmile to zjistil, ihned šel zatelefonovat svému kamarádovi. (Kdy šel zatelefonovat? 1V – časová) Půjdu tam, i když neuspěji. (I přes co tam půjdu? – 2V – přípustková) Nestalo by se to, kdyby mě poslechli. (Za jaké podmínky by se to nestalo? – 2V – podmínková) Zahlédl jsem Adama, jak běží přes náměstí. (vlastnost Adama, když jsem ho zahlédl – 2V - doplňková) Udělal to tak, jak jsme se domluvili. (Jak to udělal? – 2V – způsobová) Bylo dohodnuto, že přijdou všichni. (Kdo, co bylo dohodnuto? – 2V podmětná) A ty nejsi taková, jak ses dělala. (2V – přísudková – nejde se na ni zeptat – v hlavní větě je sponové sloveso nejsi) Ačkoliv netrénoval, závod přece vyhrál. (I přes co závod vyhrál? – 1V přípustková) Šel jsem tam, protože jsem byl zvědavý. (Proč jsem tam šel? – 2V – příčinná) Čím je starší, tím je chytřejší. (O kolik je chytřejší? 1V – měrová) Ta spolužačka, o které se bavíme, bydlí v této ulici. (Jaká spolužačka? 1Ha, 2V přívlastková, 1Hb) Když bude pršet, nepůjdu tam. (Za jaké podmínky tam nepůjdu? 1V- příčinná)

2) V **souvětí podřadném** (tedy s jednou větou hlavní a ostatními vedlejšími) jsme dosud měli ty nejjednodušší případy, vždy tam byla jedna věta hlavní, kterou jsme se ptali na jednu větu vedlejší. Nyní si tam přidáme další věty vedlejší – buď mohou být na stejné úrovni jako věta vedlejší (a mezi těmito souřadně spojenými větami vedlejšími je významový poměr), nebo další věta vedlejší závisí na větě hlavní či na větě vedlejší. Je tedy problém, že musíme rozeznat, která věta je hlavní a které jsou vedlejší a na čem závisí.

např. 1H ↗
2V a 3V ↘

1V ↗ 2H
3V ↘

1H ↗
2V ↘
3V ↘

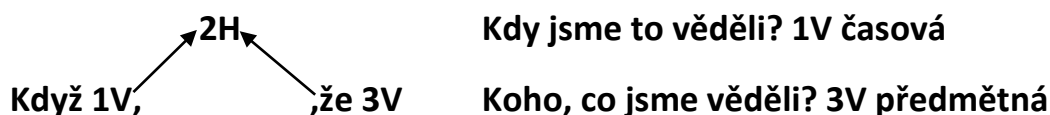
3) Přečtěte si žlutý rámeček na s. 110 – 111

4) Zapište si do školního sešitu:

Souvětí podřadné s více větami vedlejšími

- 1 věta hlavní řídí jednu nebo více vět vedlejších – ty jsou závislé buď na ní, nebo na další větě vedlejší

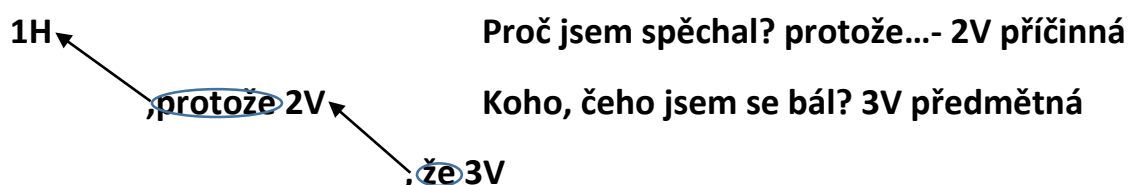
př. Když jsme se sešli, věděli jsme, že je to naposled.

př. Musím se dnes učit, abych zvládl učivo a (abych) udělal přijímací zkoušky.

př. Spěchal jsem, protože jsem se bál, že to nestihnu.

IX. Český jazyk – mluvnice

(čtvrtek 30. 4.)

1) Dnes budeme na větách procvičovat učivo z minula, tedy souvětí podřadné s více než jednou větou hlavní. Zde máte odkazy na taková souvětí. Vybrala jsem ta nejjednodušší, co tam byla. Zhlédněte je, abyste si oživilí, jak na to.

<https://www.youtube.com/watch?v=n-e4EFkNCDA>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ff7x0pFnTu0>

<https://www.youtube.com/watch?v=n-e4EFkNCDA>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ff7x0pFnTu0>

2) Ve cvičeních v učebnici jsou příliš těžká souvětí, proto vám dám na rozbor tyto věty: (rozebírejte je stejným způsobem, jako jsme si napsali v úterním zápise do školního sešitu – věty opište a napište grafy) – stále můžete používat pomůcku Souvětí (v Souborech)

Víme, že letadlo je poškozeno, ale že škoda by mohla být mnohem větší.

Pilot vycítil, že by měl cestujícím něco říct, aby nebyli vyděšení.

Řekl jim, že posádka začne sdělovat pokyny, jak se mají zachovat.

Dal jim také instrukce, jak mají po přistání ihned opustit letadlo, kdyby to bylo nutné.

Jestliže zachováte klid, slibuji vám, že se z tohoto nebezpečí dostanete.

Vypracované cvičení mně pošlete (buď na počítači, nebo vyfocené v sešitě).

3) Na celém tomto tvoření grafů a rozebírání souvětí je z praktického hlediska důležité to, abychom větám porozuměli a hlavně abychom do textu dokázali **správně psát čárky**.

Do sešitu si napište ještě tento zápis:

Čárka v souvětí podřadném

- jednotlivé věty v souvětí podřadném oddělujeme vždy čárkou (kromě souřadně spojených vět vedlejších v poměru slučovacím se spojkami a, i, ani)

(př. Dívali jsme se na louku, která se rozkládala před námi a byla posetá barevnými květy. 1H

+
, která 2V (přívlastková) a 3V (přívlastková)

- jestliže je věta vedlejší vložená mezi věty hlavní (nebo do roztržené věty hlavní), oddělujeme ji čárkami zepředu i zezadu

př. Teď v zimě, když je brzy tma, vrátíme se domů dřív.

1Ha 1Hb
, když 2V (časová),

- je-li závislá věta vložena do věty řídící hned za spojku, a proto se sejdou 2 spojky za sebou, tehdy píšeme čárku jen před z obou spojek

př. Řekl mi, že když tam nepůjdu, nic se nestane.

1H
,že 3V (předmětná) Koho, co mi řekl?
,když 2V (podmínková) Za jaké podmínky se nic nestane?